IM 34 (1-2) 2003.
PRIKAZ / REVIEW

"IZ STARIH ALBUMA: KARLOVAČKI FOTOGRAFI (1850. - 1940.) IZ FUNDUSA GRADSKOG MUZEJA KARLOVAC"

DUBRAVKA OSREČKI JAKELIĆ ▫ **Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb**

Gradski muzej Karlovac pokrenuo je biblioteku *Katalozi i monografije* koja je promovirana publikacijom *Iz starih albuma: Karlovački fotografi (1850-1940) iz fundusa Gradskog muzeja Karlovac*, Karlovac, 2002., autorice Sande Kočevar, kustosice muzeja. Fotografski fundus muzeja, stručno obrađen i katalogiziran, podloga je na kojoj je prikazan razvoj karlovačke fotografije: od prvih dagerotipija i kalotipija iz sredine 19. stoljeća, pionira ateljerske fotografije - Ekhardt, Šop, Suppan, fotografa od kraja šezdesetih do kraja sedamdesetih 19. stoljeća, Krapekova doba, do fotografa s kraja 19. i početka 20. stoljeća.

Sanda Kočevar je po obrazovanju povjesničar, pa su i njena istraživanja potkrijepljena autentičnim povijesnim dokumentim - arhivskim spisima i tiskovinama. Iznosi nove podatke o ključnoj ličnosti profesionalnog ustrojstva hrvatske fotografije F. D. Pommeru. Već je Nada Grčević, ustanovila prema popisu umrlih u Upravi gradskog groblja u Zagrebu da se iza inicijala F. krije ime Franjo, a Sanda Kočevar uvidom u *Upisnik stranaca za godinu 1854.* Gradskog poglavarstva slobodnoga kraljevskoga grada Karlovca iznosi podatak da iza inicijala D. stoji ime Daniel. Za Hinka Šopa utvrđuje točan datum i mjesto rođenja, proširuje njegovu biografiju podacima i o izvanateljerskim snimkama, te iznosi podatke o njegovu slikarskom djelovanju. Postavlja novu tezu o karlovačkom ateljeu "Braće Suppan". Dosadašnja istraživanja upućivala su na fotografa Antona Suppana kao jednog od braće Suppan. Sanda Kočevar odbacuje taj podatak i upućuje na mogućnost da su atelje "Braća Suppan" vodili "Ljudevit i Ludvig Supan, sinovi tiskara i knjižara Franje Župana".

U monografiji je detaljno istraženo i prikazano djelovanje najznačajnijeg karlovačkoga fotografa Hinka Krapeka (1841.-1915.), čija se djela poput fotomonografija *Slunj*, *Plitvička jezera*, *Grad Karlovac i njegova okolica*, te *Album Jubilarna gospodarska šumarska izložba u Zagrebu 1891.* uvrštavaju u najznačajnija ostvarenja hrvatske fotografije 19. stoljeća. Uz kataloški opis 115 fotografija koje se čuvaju u karlovačkome muzeju upotpunjena je kronologija Krapekove ateljerske prakse, te su iznijeti podaci koji proširuju njegov fotografski opus s tematskog i tehnološkog aspekta. Iznijeti podaci tek su izdvojeni primjeri temeljita pretraživanja arhivalija, periodike i biografske literature poput *Dnevnika* Dragojle Jarnević, kroz koje je autorica ukazala na nepoznate činjenice i dala nezaobilazan prilog hrvatskoj fotografskoj bibliografiji.
Sukladno cilju postavljenom u predgovoru kataloga - monografije *Iz starih albuma: Karlovački fotografi (1850.-1940.) iz fundusa Gradskog muzeja Karlovac* - Sanda Kočevar otkrila je nove momente u povijesti karlovačke fotografije, ukazala na značajnu ulogu karlovačke fotografije u povijesti hrvatske fotografije. Dodajmo, i postavila visoka mjerila za izdanja koja će uslijediti u biblioteci katalozi i monografije Gradskog muzeja Karlovaca.

Primljeno: 31.01.2003.

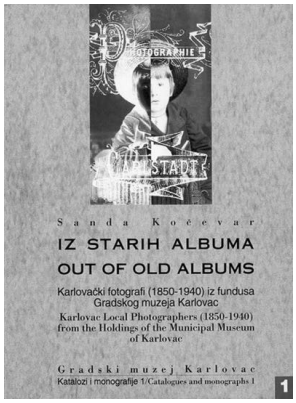

Autor: Sanda Kočevar

Izdavač: Muzej grada Karlovca

Godina izdanja: 2002.

ISBN: 953-96328-0-3